

POSTANOWIENIE

30 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 30 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi M. W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z 13 maja 2022 r., XV Ca 1398/21,
wydanego w sprawie z powództwa W. W.
przeciwko M. W.
o alimenty,

1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,

2. zasądza od M. W. na rzecz W. W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów postępowania.

[SOP]

UZASADNIENIE

Pozwana M.W. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, w którym uwzględniono apelację powoda W.W. w sprawie o alimenty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga pozwanej nie podlegała przyjęciu do rozpoznania.

W przedmiocie przyjęcia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy orzeka w ramach tzw. przesądu, którego celem jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych (art. 424⁹ k.p.c.). Ocena, czy skarga jest "oczywiście bezzasadna", dokonywana jest w powiązaniu z pojęciem "niezgodności orzeczenia z prawem", odnoszącym się do wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c. elementu konstrukcyjnego skargi.

Oceniając podstawy do przyjęcia skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy uwzględnia zakres swej kognicji wynikający z art. 424¹⁰ zd. 1 k.p.c., tj. fakt związania podstawami skargi, a także art. 424⁴ zd. 2 k.p.c., stanowiący, że podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Jednocześnie z art. 424¹² w zw. z art. 398¹³ § 2 k.p.c. wynika, że w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

W orzecznictwie przyjmuje się, że za niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. może zostać uznane jedynie orzeczenie sprzeczne z niewątpliwymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami oraz ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, a także takie, które zostało wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub zastosowania prawa, które są oczywiste i nie wymagają głębszej analizy prawniczej. Ujmowanie w ten sposób treści pojęcia "wyrok niezgodny z prawem" wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju, a w konsekwencji konieczności formułowania autonomicznego, swoistego rozumienia terminu „niezgodność z prawem”, odnoszącego się do przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. Należy również podzielić pogląd, że bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i juredycznych dociekań, wynika, że skarga nie może być uwzględniona (zob. postanowienia SN z 25 czerwca 2018 r., V CNP 2/18, oraz

z 21 grudnia 2022 r., I CNP 56/22). Zasadnicze znaczenie ma w tym przypadku argumentacja przywoływana przez skarżącego w celu przekonania o niezgodności wyroku ze wskazanym w skardze przepisem prawa. W tym bowiem punkcie, realizującym wymaganie formalne określone w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c., zawiera się sedno skargi na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia.

Skarga pozwanej jest oczywiście bezzasadna w opisanym wyżej rozumieniu. Skarżąca podnosi bowiem, że zaskarżone orzeczenie jest niezgodne z art. 133 § 2 w zw. z art. 144¹ k.r.o., a na uzasadnienie tego stanowiska przytacza szereg twierdzeń dotyczących nieustalonych w sprawie faktów związanych z sytuacją ekonomiczną powoda, przyczynami popadnięcia przezeń w niedostatek oraz jego relacji z córką (skarżącą). Fakty te nie zostały jednak ustalone w sprawie przez Sąd Okręgowy; przeciwnie, skarżąca wprost wskazuje, że dąży do ustalenia ich obecnie, na etapie postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Wbrew dyspozycji art. 424¹² w zw. z art. 398¹³ § 2 k.p.c. skarżąca zgłosiła również szereg wniosków dowodowych (s. 2 skargi).

Zarzuty skargi (opisane na s. 2-3) opierają się na poczynionych przez pozwaną założeniach co do okoliczności faktycznych sprawy, niejako antycypujących przeprowadzenie wnioskowanych w skardze dowodów oraz wysnucie z nich wniosków zgodnych z twierdzeniami skarżącej. Tego rodzaju oczekiwania pozwanej nie mogą jednak zostać zrealizowane z omówionych wyżej przyczyn dotyczących zakresu kognicji Sądu Najwyższego. Tym samym skargę należało uznać za oczywiście bezzasadną, gdyż sformułowane w niej zarzuty nie odnoszą się do ustalonego w sprawie (i wiążącego Sąd Najwyższy) stanu faktycznego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., orzeczono o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]